

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Eğitim-Öğretim Dairesi Başkanlığı

Sayı : 75850160-301.01.01-E.7157
Konu : Asgari Ölçütler (Tıp Programlarında)

DAĞITIM YERLERİNE

Yükseköğretim Yürütme Kurulu'nun 16/01/2019 tarihli toplantısında; Uluslararası standartlar, ülkemizde yer alan Tıp Fakültelerinin mevcut durumu ve Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı ile Sağlık Eğitimi Çalışma Grubunun görüşleri göz önünde bulundurularak Eğitim Komisyonumuz tarafından yapılan çalışmalar ve değerlendirmeler sonucunda "Tıp Programlarında Eğitime Başlanması ve Eğitimin Sürdürülmesi İçin Gerekli Asgari Koşullar" düzenlenmiş olup yükseköğretim kurumları tarafından tıp programlarına öğrenci almak ve eğitimi sürdürebilmek için ekli listede yer alan **"Tıp Programlarında Eğitime Başlanması ve Eğitimin Sürdürülmesi İçin Gerekli Asgari Koşullar"**ın sağlanması gerektiğine ve söz konusu koşulların kontenjan taleplerinin değerlendirilmesinde göz önünde bulundurulmasına karar verilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Süleyman Necati AKÇEŞME
Başkan a.
Genel Sekreter

Ek : Asgari koşullar (7 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Tüm Üniversiteler - Kepe
Tüm Üniversiteler - Postana
KKTC Üniversitelerine

Bilgi:

Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanlığı
Yükseköğretim Proje Geliştirme ve Destekleme
Daire Başkanlığına
Vakıf Yükseköğretim Kurumları Koordinasyon
Birimine

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır.

TIP PROGRAMLARINDA EĞİTİME BAŞLANMASI VE EĞİTİMİN SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN ASGARI KOŞULLAR

Tıp Fakültelerinde eğitime başlama aşamasında ve eğitimin sürdürülmesinde asgari öğretim üyesi, asgari laboratuvar ve uygulama alan koşulları, programın açılmasını takip eden yıllarda olması beklenen asgari öğretim üyesi sayısı ile laboratuvar ve uygulama alanları imkânları aşağıda belirtilmiştir.

GENEL İLKELER

1. Asgari ölçütler, 60 öğrenciye kadar olan kontenjanlar için belirlenmiştir.
2. Derslikler, okuma salonları, kütüphane, laboratuvarlar ve yemekhane gibi fiziki mekânlar, öğrenci sayısına göre “Asgari Mekan Standartları” göz önünde bulundurularak planlanmalıdır. Fiziki mekânlar, büyüklüğüne göre uygun aydınlatma, havalandırma, ses ve görüntü sistemlerine sahip olmalıdır.
3. Kütüphanede her bir program için ilgili alanlarda basılı yayınlar ve ders kitapları bulunmalıdır. Her bir dersle ilgili "Kaynak (Text book)" kitaplarının son baskılarından en az 10’ar tane, ayrıca online erişime açık elektronik veri tabanları olmalıdır.
4. Öğrenciler için gerekli spor tesisleri ve sosyal olanaklar, ayrıca konferans salonları sağlanmalıdır. Öğrenci kulüpleri ve sosyal çalışmalara destek verilmeli, bunlar için uygun alanlar gösterilebilmelidir.
5. Eğitim programları, “Türkiye Yeterlikler Çerçevesi” (TYÇ) ile “Çekirdek Eğitim Programını” (ÇEP) kapsayacak şekilde düzenlenmeli; öğrenci alımından önce ders bilgi paketleri hazırlanmalı ve her bir dersin AKTS karşılıkları belirlenmiş olmalıdır.
6. İngilizce ve Türkçe Programların her biri için asgari öğretim üyesi sayısı ayrı ayrı hesaplanmalıdır.

1.Tıp Programı için Gerekli Altyapı, Laboratuvar ve Uygulama Alanları

Öncelikle Temel Tıp Eğitimi Standartlarını sağlayabilmek üzere Misyon ve Hedefler, Eğitim Programı Modelleri ve Öğretim Yöntemleri, Öğrencilerin Değerlendirilmesi (Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri), Yabancı Uyruklu Öğrenci Kabul Politikası, Personel Politikası, Eğitim Kaynakları ve Bilgi İletişim Teknolojilerinin Etkin Kullanım Politikaları mutlaka tanımlanmalıdır. Program Değerlendirilmesi, İdare ve Yönetim, Eğitim Programı İçin Sorumluluklar, Yetki ve Sınırlar belirlenmiş olmalıdır. Sürekli Yenilenme kapsamında işlevlerin güncellenmesi ve periyodik olarak gözden geçirilmesi için uygulamalar başlatılmalı ve tespit edilen eksiklikler giderilmeli, güncellemeler yapılmalıdır.

ve pratik derslerin yanı sıra uygulamaya yönelik eğitimlere ait kazanımların da elde edilmesi için gerekli önlemler alınmalı; Çekirdek Eğitim Programı (ÇEP) göz önünde bulundurulmalı, ilgili müfredatın öngördüğü kazanımlar açısından öğrencilerin kazanımları ölçülmelidir.

1.1. Bir Tıp Fakültesinin eğitim ve öğretime başlayabilmesi için öğrenci sayısına uygun olarak fiziki alt yapının, eğitim araç ve gereçlerinin bulunduğu Temel Bilimlere yönelik, tam donanımlı laboratuvarlar (Tıbbi Biyoloji, Tıbbi Genetik, Anatomi, Histoloji ve Embriyoloji, Fizyoloji, Tıbbi Biyokimya, Tıbbi Mikrobiyoloji, Farmakoloji, Biyofizik) ile Tıbbi (Mesleki) Beceri Laboratuvarları, derslikler, idari yapılar, kütüphane, konferans salonu gibi altyapılar tamamlanmış olmalıdır.

1.2. Tıp Fakültesinde yürütülecek olan eğitim modeli (Klasik, Entegre, Aktif, Hibrit = Entegre + Probleme Dayalı) belirlenmiş ve eğitim modeli için gerekli olan alt yapı ve donanım sağlanmış olmalıdır.

1.3. Bir tıp programında Ulusal Çekirdek Eğitim Programına (UÇEP) ve eğitim müfredatına uygun standart bir eğitim sağlamak amacıyla öğrenci kontenjanına göre;

a. Anatomi, Fizyoloji, Histoloji - Embriyoloji, Tıbbi Biyokimya, Tıbbi Mikrobiyoloji, Tıbbi Biyoloji, Tıbbi Genetik, Patoloji, Farmakoloji, Aile Hekimliği/Halk Sağlığı, Acil Tıp, İç Hastalıkları, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Genel Cerrahi, Kadın Hastalıkları ve Doğum alanlarından ekte yer alan tabloda belirtilen sayıda kadrolu öğretim üyeleri;

b. Tıp Tarihi ve Deontoloji, Biyofizik, Tıbbi İstatistik, Tıp Eğitimi, Adli Tıp alanlarından ekte yer alan tabloda belirtilen sayıda kadrolu veya görevlendirmeli öğretim üyeleri;

c. Üçüncü sınıfın sonuna kadar Göğüs Hastalıkları, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji, Kardiyoloji, Nöroloji, Radyoloji, Psikiyatri, Dermatoloji, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon, Nükleer Tıp, Kalp ve Damar Cerrahisi, Göğüs Cerrahisi, Ortopedi ve Travmatoloji, Beyin ve Sinir Cerrahisi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon, Kulak Burun Boğaz, Göz Hastalıkları, Çocuk Cerrahisi, Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi ve Üroloji Anabilim Dallarından ekte yer alan tabloda belirtilen sayıda kadrolu öğretim üyeleri sağlanmalıdır.

2. Tıp Fakültesi Sağlık Uygulama Araştırma Merkezi Asgari Standartları

2.1. Üniversitenin öğrenci sayısı ile orantılı şekilde eğitim için gerekli, yılda en az 60 öğrenci alan bir Tıp Fakültesine ve Çekirdek Eğitim Müfredatına uygun eğitimi sağlayacak şekilde sağlık hizmeti veren üniversiteye ait İç Hastalıkları, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Genel Cerrahi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Dallarında en az 80, diğer uzmanlık dallarında toplamda 90, Yoğun Bakımlarda 30 yataklı olmak üzere en az 200 yataklı Sağlık Uygulama

Merkezi (Üniversite Hastanesi) veya aynı özelliklere sahip birlikte kullanım ve/veya işbirliği protokolü Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilmiş bir hastanesi olmalıdır. Yıllık kontenjanı 60 ile 120 öğrenci arasında olan tıp eğitimi programlarında hastane yatak kapasitesi en az 400 olmalıdır.

2.2. Tıp Fakültesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezlerinde ve afiliye hastanelerde klinik uygulama eğitimlerini yapan 4. ve 5. sınıf öğrencileri için derslikler, kütüphane/okuma salonları, konferans salonu/toplantı salonları bulunmalıdır.

2.3. Bir üniversite en fazla iki hastane ile afiliye olabilir.

3. Genel Eğitim Ortamları:

3.1 Sınıf ve Derslikler

Sınıf ve derslikler, Tıp Fakültesi için ayrılan alan ilk 3 sınıfın toplam kontenjanı göz önünde bulundurularak hesaplanır ve bulunduğu Üniversitenin 'toplam kampüs alanı,' üniversite genelinde toplam tam zamanlı öğrenci başına 12 m² den az olamaz.

a) İlk 3 sınıftaki öğrencilerin kullanabilmesi için, öğrenci sayısının %10 fazlasına göre planlanmış en az 3 adet derslik olmalıdır.

b) Dört ve 5 inci sınıf öğrencileri ve küçük grup çalışmaları için sınıf mevcudunun 1/4 i ile ders yapmaya uygun en az 12 derslik olmalıdır.

c) Aktif eğitim modeli (öğrenci merkezli eğitim) uygulayan Tıp Fakültelerinde 60'a kadar tüm öğrencilerin aynı anda derse devam edebileceği 15'er kişilik 4 adet derslik olmalıdır.

d) Ortak toplantılar için en az 100 öğrenciyi alabilecek ortak dersane veya seminer salonu, konferans salonu olmalıdır.

3.2 Kütüphane

3.2.1 Genel Özellikleri: Tıp Fakültesinde ve hastanede öğrenciler için kütüphanenin yanı sıra okuma salonları da olmalıdır.

Tıp Fakültesine özel kütüphane alanı en az 500 m² olmalı ve toplam öğrenci sayısına göre Yükseköğretim Genel Kurulu tarafından belirlenen "Asgari Mekan Standartları" na göre büyütülmelidir. Deprem Yönetmeliği'ne uygun ve kampüs içinde kolay ulaşılabilir bir yapı olmalıdır. Teknolojik kaynaklara erişim için internet alt yapısı da olan ayrı bir alan tahsis edilmiş olmalıdır.

3.2.2 Kitap Koleksiyonu: Toplam öğrenci ve kadrolu öğretim üyesi başına en az 10 kitap düşmeli; en az 1500 basılı kitap bulunmalı; yerli ve yabancı basılı dergi aboneliği ise en az 20 adet olmalı; elektronik veri tabanları abonelikleri ile bibliyografik (referans) verilere ve tam metin makalelere erişim sağlanmalı; en az

nik kitap ve tıp fakülteleri için güncel bilgi sunan en az 1000 adet e-dergi ve en az 2 adet bibliyografik veri tabanına abone olunmalıdır.

Tıp öğrencilerinin faydalanabilmesi için her bir dersle ilgili "Text-Book" kitaplarının son baskılarının her birinden en az 10 tane olmalıdır.

Fakülte kütüphaneleri, ihtisas ve araştırma kütüphaneleri olduğu için fakülte kütüphanesinde mutlaka kütüphane ve belge yönetimi eğitimi almış en az 2 adet kütüphane elemanı olmalıdır.

4. Diğer Eğitim Ortamları ve Eğitim Araçları

4.1 Anatomi Eğitim Laboratuvarı Diseksiyon Salonu

a) Biri ana diseksiyon masası olmak üzere en az 5 masadan oluşan ve 30 öğrencinin aynı anda çalışabileceği uygun bir oda veya ayrı bir salon bulunmalıdır.

b) Öğrenci ve çalışanların, sağlığı ve güvenliği açısından kadavra uygulama laboratuvarlarının havalandırma sistemleri olmalıdır.

c) En az 2 (60-120 öğrenci arası 3) adet kadavranın muhafazası için uygulama birimi içinde laboratuvarlardan bağımsız kadavra havuzu ya da soğutucu dondurma dolapları önceden hazır olmalıdır.

ç) Kadavra ilaçlama ve koruma için gerekli diseksiyon malzemeleri ve kimyasallar alınmış ve hazır olmalıdır.

4.2 Maket Salonu

Sistematik anatomi eğitimine uygun, tüm vücut bölümlerini topografik, kesitsel ve fonksiyonel açıdan uygulamalı eğitim amacıyla 10 öğrenci/ bir masa olmak üzere gerekli yardımcı eğitim materyali çeşitliliği sağlanmalıdır.

4.3 Multidisipliner Laboratuvarlar

a) Laboratuvar biyogüvenliği sağlanmış, 30 öğrenci için 5 çalışma masasının olduğu, eğitim laboratuvarına ek olarak çözelti hazırlama ünitesinin yer aldığı, laboratuvar masalarında en az 2 adet musluk, kaynatma işlemi için tüp sisteminin planlandığı, çalışma ortamının oda ısısı şartlarında (25 °C) olduğu, en az bir adet kimyasal depo, soğuk depo, giyinme ve yıkanma odası şartlarının temin edilmiş olduğu belgelenmelidir.

b) Tıbbi biyoloji için moleküler sistemler (DNA ekstraksiyon santrifüjü, PCR. elektroforez vb. sistemler) olmalıdır.

c) Biyokimya için gerekli araç (spektrofotometre santrifüj, pH metre vd.) ve gereç olmalıdır.

kirdek eğitim müfredatı kapsamındaki Enfeksiyon Hastalıkları için gereken klinik örneklerde (balgam, idrar, kan vb.) mikrobiyolojik incelemeleri yapmak için gerekli araç-gereç ve hazır preperat setleri (öğrenci sayısına göre yeterli sayıda) olmalıdır.

e) Her 5 öğrenci için bir hücre fizyolojisi seti olmalıdır.

f) Elektrofizyolojik kayıt sistemi (EMG, EEG, EKG, EOG, organ banyosu) bulundurulmalıdır.

g) Öğrenci başına bir adet olmak üzere binoküler mikroskop, mikroskop adedince mikroskop dolabı, eğitim mikroskobu ve görüntüleme sistemi (laboratuvar büyüklüğüne göre LED monitörle desteklenmiş görüntüleme sistemi) bulundurulmalıdır.

h) Biyogüvenlik emniyet kabinleri, atık konteynırı, kimyasal depolama kabini, kimyasal çeker ocağı, inceleme örneği saklama dolabı vb teçhizat bulundurulmalıdır.

4.4 Histoloji ve Patoloji Dersleri İçin Multidisipliner Laboratuvar

a) En az 5 öğrencinin oturabildiği en az 5 çalışma masasıyla düzenlenmiş asgari 60 öğrenci için laboratuvar kurulmalıdır. Laboratuvarlar, Yükseköğretim Genel Kurulu tarafından belirlenen “Asgari Mekan Standartları” ile uyumlu yapılandırılmalıdır.

b) Laboratuvarın havalandırılması, aydınlatılması ve ses akustiği eğitime uygun olmalıdır.

c) En az öğrenci adedince (pratik sayısı grubuna göre) binoküler öğrenci mikroskobu, mikroskop dolabı, eğitim mikroskobu ve görüntüleme sistemi (laboratuvar büyüklüğüne göre LED monitörle desteklenmiş monitör sistemi) eğitim preperatları seti bulunmalıdır.

d) Biyogüvenlik emniyet kabinleri, atık konteynırı, kimyasal depolama kabını, kimyasal çeker ocağı, doku saklama dolabı bulunmalıdır.

4.4 Tıp Eğitimi Laboratuvarı

Mesleksel beceri dersleri için gerekli masa maket ve donanımlar ile tıbbi beceri laboratuvarları olmalıdır.

Maket ve Modellerle Tıbbi Beceri Eğitimi Laboratuvarı

Tıbbi beceri eğitimi laboratuvarında kazandırılmak istenen beceriler ile uyumlu ve öğrenci sayısına göre yeterli sayıda donanım bulundurulması önemlidir. Özellikle temel eğitimin hasta üzerinde yapılmasının mümkün olmadığı becerilerin kazandırılmasına yönelik olmalıdır. Bu kapsamda aşağıdaki model ve donanımların tıbbi beceri laboratuvarında yer alması gereklidir:

- a. Cerrahi dikiş atma ve cerrahi düğüm becerisi için modeller
- b. Enjeksiyon eğitimi modelleri

Damar içi enjeksiyon modelleri, erkek, kadın ve çocuk tipi kol maketleri, tercihen içinde dönebilen omuz kası bulunmalı; yüzeysel ve derin damarlara giriş sağlanabilmeli; arter içi girişler içinde kullanılabilir. Kas içi enjeksiyon modelleri, hatalı uygulamada sinyal veren veya alt anatomik yapıları görmek için ayrılabilir parçalar şeklinde üretilmiş olmalıdır. Deri altı enjeksiyon modelleri bulunmalıdır.

- c. Havayolu,ambu eğitim maketleri
- d. Kalp akciğer canlandırması (CPR) simülasyon modeli (erişkin, çocuk)
- e. Nazo Gastrik Tüp (NGT) uygulama modeli
- f. Erkek/kadın idrar sondası uygulama modeli

4.4.2 Simüle Hasta Laboratuvarı

Öğrenci sayısı ve eğitim planlamasına göre değişen sayıda en az 2 simüle hasta odasına ihtiyaç vardır. Öğrenci sayısı 60 olan tıp fakülteleri için 3, daha büyük olanlarda 60 ve katları için ilave 1 olmak üzere simüle hasta odası planlanması uygundur.

a) Simüle hasta odasında aşağıda belirtilen cihaz ve donanım bulunmalıdır: Doktor masası ve sandalyesi, hasta sandalyesi, paravan.

b) Masaüstü bilgisayar (hastanede kullanılan otomasyon sistemine uygun bir programın yüklü olması tercih edilmelidir).

c) Muayene masası, etajer, refleks çekici, steteskop ve tansiyon aleti, otoskop, oftalmoskop, EKG cihazı, Negatoskop, Video kamera ve kayıt sistemi.

• Öğrencilerin laboratuvarları, öğrencilerin bağımsız çalışmalarını sağlayacak şekilde ve sayıda donanıma sahip olmalıdır

**TIP PROGRAMLARINDA EĞİTİME BAŞLANMASI VE EĞİTİMİN SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN
GEREKLİ OLAN ASGARİ ÖĞRETİM ÜYESİ SAYISI VE DAĞILIMI**

Anabilim Dalları	İstihdan Şekli	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Eğitim ve Öğretim Yılıının Üçüncü Yılı Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	
			60 Öğrenci Kontenjanına Kadar	120 Öğrenci Kontenjanına Kadar
Anatomi	K	1	1	2
Fizyoloji	K	1	1	2
Histoloji - Embriyoloji	K	1	1	1
Tıbbi Biyokimya	K	1	2	3
Tıbbi Mikrobiyoloji	K	1	2	3
Tıbbi Biyoloji/ Tıbbi Genetik	K	1	1	2
Patoloji	K	1	2	3
Farmakoloji	K	1	1	2
Tıp Tarihi ve Deontoloji	K/G	1	1	1
Biyofizik	K/G	1	1	2
Tıbbi İstatistik	K/G	1	1	2
Tıp Eğitimi	K/G	1	1	1
Adli Tıp	K/G	1	1	1
Acil Tıp	K/G	1	1	2
Aile Hekimliği/ Halk Sağlığı	K/G	1	1	2
İç Hastalıkları	K	1	3	5
Çocuk Hastalıkları	K	1	3	5
Genel Cerrahi	K	1	2	4
Kadın Hastalıkları ve Doğum	K	1	2	4
Göğüs Hastalıkları	K		2	3
Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji	K		2	3
Kardiyoloji	K		2	3
Nöroloji	K		2	3
Radyoloji	K		2	3
Psikiyatri	K		2	3
Dermatoloji	K		1	2
Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon	K		1	2
Nükleer Tıp	K		1	1
Kalp ve Damar Cerrahisi	K		1	1
Göğüs Cerrahisi	K		1	1
Ortopedi ve Travmatoloji	K		1	2
Beyin ve Sinir Cerrahisi	K		1	2
Anesteziyoloji ve Reanimasyon	K		1	2
Kulak Burun Boğaz	K		1	2
Göz Hastalıkları	K		1	2
Çocuk Cerrahisi	K		1	1
Plastik Rekonstrüktif Cerrahi	K		1	1
Üroloji	K		1	2
Toplam		19 (12K+7KG)	53 (46K+7KG)	86 (75K+11KG)

K: Kadrolu K, K/G: Kadrolu veya Görevlendirmeli.

Asgari sayı dağılımı ders yükü, laboratuvar uygulamaları ve ÇEP temsiliyeti göz önünde bulundurularak yapılmıştır